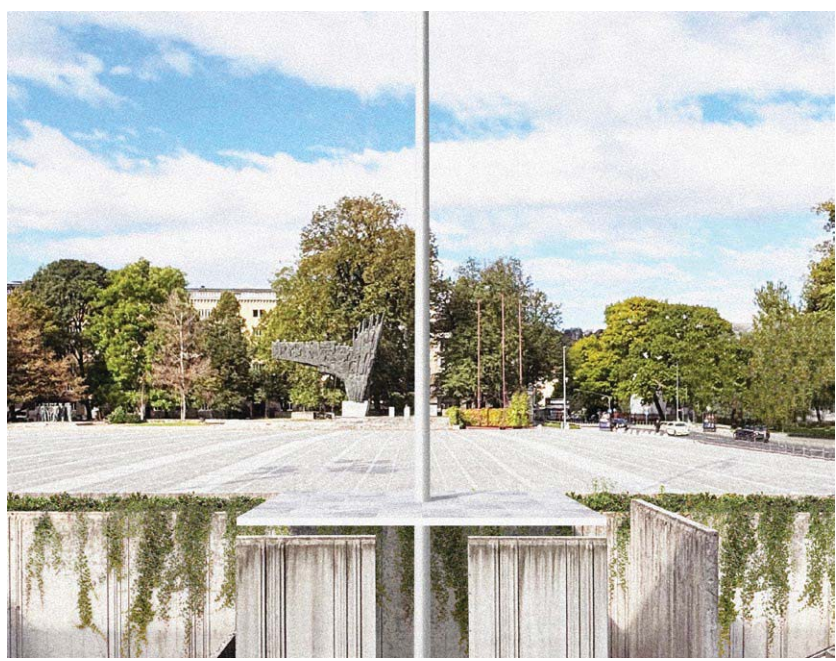
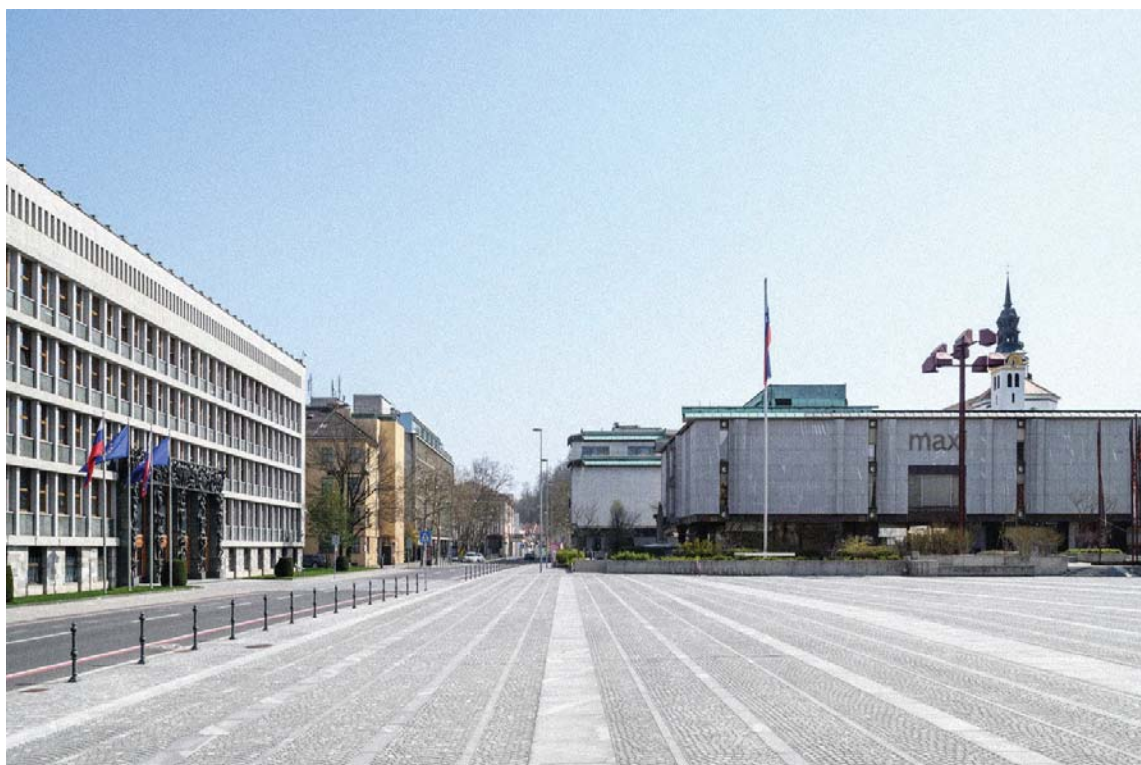

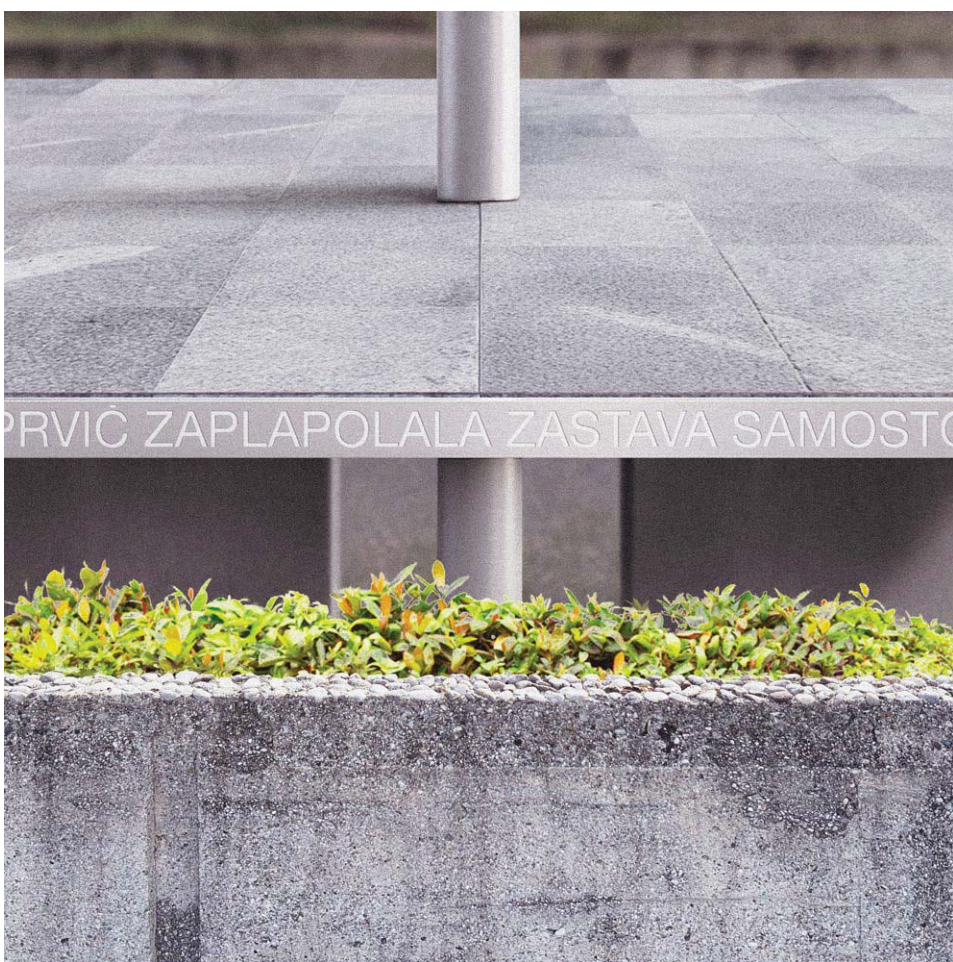

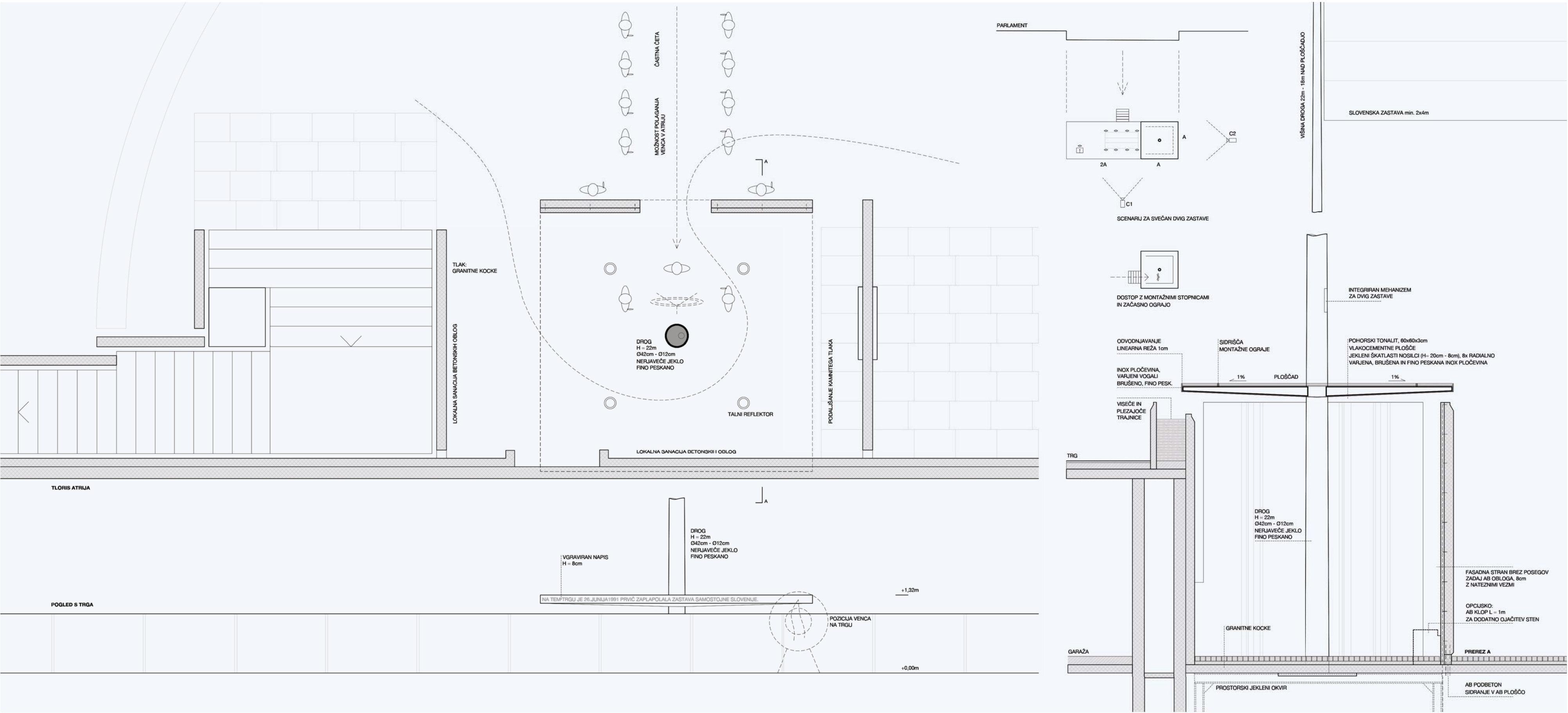
KORENINA

Predlagana zasnova izhaja iz prepoznavanja Trga republike kot obstoječega kraja spomina. Nova ureditev torej ne dodaja spomenika v klasičnem smislu, temveč zadržano preoblikuje obstoječi element trga, v katerem danes stoji drog za zastavo. Z enostavno gesto – z dodano korenino, ki sega v spodnji atrij – **drog hkrati ohrani znano podobo trga in razkrije, da je zasidran globlje.** S tem se obstoječi element spremeni v prostorsko izkušnjo, ki povezuje trg in njegovo zgodovino.

Korenina nakazuje, da spomin ni predmet, temveč razmerje. Drog, ki se nadaljuje pod površino, nosi misel o trdnosti in kontinuiteti – o času, ki teče globlje od trenutka osamosvojitve. Ureditev spodbuja obiskovalca, da sam vzpostavi odnos do prostora, časa in spomina – **ne kot gledalec spomenika, temveč kot njegov soudeleženec.**

Zasajena lipa ob osamosvojitvi je predstavljala živ, rastoč spomin. Ta misel se z novo ureditvijo ponovno oživi: **spomin ni zaprt v formo, ampak se oživlja z uporabo, srečevanjem in dialogom.**

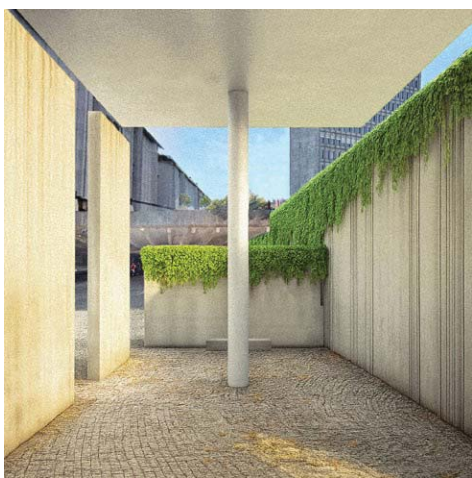
Prostor med betonskimi zidovi, ki ga določata Ravnikarjeva zasnova in ureditev iz leta 1991, postane izhodišče nove prostorske izkušnje. Zasnova, namenjena obeležitvi osamosvojitve, je sčasoma izgubila svojo berljivost – lipa je presajena, drog prestavljen, os med ureditvijo in parlamentom se je zabrisala.

Predlagana ureditev ta prostor na novo osmisli. Z minimalnim posegom, odstranitvijo kamnite obloge znotraj obstoječih zidov, se prostor sprosti. Nastane nov paviljon, ki ohranja spomin, a vzpostavi nov pomen. Izhaja iz preteklih plasti prostora – kot mirno nadaljevanje prostora, ki ohranja spomin in odpira pogled naprej.

V središču zasnove je drog premera 42cm, vpet v kovinsko konstrukcijo v kleti. Dviga se 22 metrov v višino in se proti vrhu ožja. Drog nosi ploščad kvadratnega tlorisa, tlakovano s pohorskim tonalitom. Ploščad lebdi nad zidovi in se jih ne dotika, kar sledi Ravnikarjevi zasnovi mimobežnih zidov. Njena višina ustreza njeni širini, s čimer tvori navidezno popolno kocko. Na stranici, obrnjeni proti trgu, je zapis o prvem dvigu slovenske zastave.

Ureditev ne tekmuje z drugimi obeležji Trga republike. Njena moč ni v **monumentalnosti**, temveč v **odprtosti** – v tem, da omogoča dogajanje. **Zadržanost zasnove jo približa infrastrukturi, ne spomeniku** – njen namen je omogočati, ne predstavljati. Paviljon med zidovi postane prizorišče vsakdanjih in slovesnih trenutkov: tu se lahko odvijajo razstave, predavanja, delavnice inčasne instalacije, a hkrati zidovi nudijo zavetje in tišino za posameznika. **Njegova uporaba bo vedno odraz razmer v družbi**: lahko prostor ponosa, skupnosti in dialoga, ali prostor premisleka, izražanja in glasu skupnosti. Prav ta odprtost daje ureditvi trajno vrednost – **spomin postane živ, ker se vanj vpiše življenje samo**. Prostor je zasnovan tako, da dopušča različne načine uporabe. Zgornja raven trga ohranja formalen, skoraj spomeniški značaj, medtem ko se v atriju prostor odpre soudeležbi – srečanjem, razmisleku in skupnemu glasu. **S tem nadaljuje vlogo, ki jo je nekoč imela lipa**: kraj zbiranja, pogovora in skupnega premisleka. **Ne zapoveduje, temveč vabi k sodelovanju in odgovornosti za skupni prostor**.

Prostor se prilagaja različnim obredom – od uradnih slovesnosti do tišjih poklonov. Polaganje vencev je mogoče na treh mestih: ob ploščadi na trgu, neposredno na ploščadi z začasnim dostopom ali v atriju med zidovi. Vsaka možnost prinaša nekoliko drugačen značaj dogodka – **od javnega in reprezentativnega do bolj intimnega in zbranega.**

Ploščad služi kot osrednje prizorišče ob dvigu zastave. Ob slovesnostih se ploščad dopolni z začasnim podeskom, ki se **poravna z vhodnim portalom parlamenta** in vzpostavi enotno slovesno površino. Tako se **obnovi zabrisana prostorska os med parlamentom in dogodkom.** Postavitev omogoča jassen pogled – za občinstvo na trgu in za kamere, ki beležijo dogodek. Z **odstranitvijo zastav držav članic EU**, se ponovno vzpostavi neoviran pogled proti parlamentu. Uporablja se obstoječa odrska oprema, značilna za tovrstne priložnosti, brez potrebe po posebnih elementih. Dogodek lahko spremljamo z različnih višin – s trga kot z uradne ravni ali iz atrija, kjer je doživetje bližje in bolj osebno. Arhitektura pri tem ostaja zadržana – ne določa obreda, temveč ga omogoča in mu daje dostojanstven okvir.